

Speelgoedeenden massaal op weg naar Noordpoolpool

Door onze verslaggever

De Bilt

Wetenschappers in de VS en Groot-Brittannië verkeren in een staat van grote opwinding. De reden: een armada van 29.000 plastic speelgoedeenden is van de Stille Oceaan via de Noordpool op weg naar de Britse eilanden.

Naar verwachting zullen de eenden (er zijn trouwens ook blauwe schildpadden, rode bevers en groene kikkers in het gezelschap) over een jaar of vijf het noorden van de Atlantische Oceaan bereiken.

De plastic beesten begonnen hun wereldreis op 10 januari 1992. Tijdens een hevige storm op de Stille Oceaan op de internationale datumgrens sloegen twaalf containers met speelgoed overboord. Het vrachtschip dat ze vervoerde, was onderweg van Hong Kong naar Tacoma, in de Amerikaanse staat Washington. Elf maanden later, op 16 november, spoelde een eerste contingent van 400 eenden aan in Alaska.

Een van de wetenschappers die de speelgoedvloot nauwkeurig volgt, is de Amerikaanse oceanograaf dr. Curtis Ebbesmeyer. Hij maakt daarbij gebruik van geavanceerde computersimulaties. Ebbesmeyer is opgetogen over het buitenkansje. De speelgoedbeesten zijn volgens hem 'heel erg taai' en kunnen met gemak de ruige weersomstandigheden doorstaan die ze op hun reis tegenkomen.

De eenden, schildpadden, bevers en kikkers, met de tekst '

The First Years' op de borst gedrukt, treden tijdens hun expeditie in de voetsporen van de beroemde Noorse Poolreiziger Fridtjof Nansen. Die toonde tussen 1893 en 1896 aan dat het ijs van de Noordpool als het ware over het dak van de wereld stroomt. Hij deed dat door met zijn schip de Fram het pakijns in te varen en zich te laten meevoeren. Nansen was op dat idee gekomen nadat hij opmerkte dat hout dat op Groenland

was aangespoeld, afkomstig was uit Siberië. Wetenschappers veronderstellen dat de eenden inmiddels de Beringstraat tussen Alaska en Siberië zijn gepasseerd en in het Poolijs zijn ingevroren.

Ingewikkelde route

Volgens dr S. Drijfhout, oceanograaf bij het KNMI, volgt de eendenarmada een ingewikkelde route: „Nadat ze de Beringstraat zijn gepasseerd, slaan ze eerst linksaf, richting Rusland. Halverwege de noordkust van Siberië buigen ze af naar het noorden. Vervolgens worden ze over de pool getransporteerd met het ijs waarin ze zijn ingevroren. Vanuit het noorden van de Atlantische Oceaan drijven ze langs Groenland, IJsland en Labrador naar het zuiden totdat ze de warme golfstroom bereiken. Die transporteert ze dan weer terug naar het noordoosten waarbij ze uit-

Voorbeeld uit Vrijeschool 'De Zevenster' te Uden

eindelijk via de Britse eilanden Noorwegen zullen bereiken. Mogelijk zal een deel via het Kanaal in de Noordzee belanden en op onze kusten aanspoelen."

De route over de Noordpool is ruim 3200 kilometer lang. Met een gemiddelde snelheid van ongeveer twee kilometer per dag doen de eendjes er ongeveer vijf jaar over om de ijsvlakte over te steken. De tocht door de Atlantische Oceaan zal volgens Drijfhout zeker nog eens een jaar of tien in beslag nemen. Het zal dan ook zeker tot het jaar 2005 duren voordat de eendenvloot de Europese kusten bereikt.

Oceanograaf Ebbesmeyer roept de Britten desondanks op tijdig een 'eendenalarm' in te stellen, Mensen die de eenden waarnemen, wordt verzocht contact op te nemen met de onderzoekers, Met de gegevens die dat oplevert, hopen de geleerden hun computermodellen van oceaanstromingen nauwkeuriger te kunnen afstemmen.